

دو روی یک سکه بلاء

بسم الله الرحمن الرحيم

حجت الاسلام مهدی عزیزی

حادثه جان خراش زلزله مهیب در دو کشور سوریه و ترکیه که جان هزاران تن از هم وطنان امت اسلام را گرفت، در عین ناباوری و تأسف و اندوه شدید یکی از مهمترین اتفاقات قرن اخیر جهان اسلام را رقم زد. چندی پیش هم در غرب کشور ایران در منطقه خوی نیز، حادثه زلزله منجر به جان باختن تعداد زیادی از هم وطنان ایران اسلامی گشت که آن هم در نوع خود بسیار دلخراش و سخت بود اما عمق فاجعه در دو کشور سوریه و ترکیه خیلی بیشتر از آن چیزی بود که در ایران اتفاق افتاد تا جایی که آن را در زمره یکی از مرگبارترین زلزله های قرن بیست و یکم به شمار آورده اند.

حوادث طبیعی یا به تعبیری دیگر بلایای طبیعی در طول سنت قرآنی بلاء و ابتلاء همیشه گریبان گیر ساکنین این کره خاکی بوده و خواهد بود. این سنتی است که خدای سبحان، بندگان خویش را با آن همواره آزموده و می آزماید و برکات بی شماری بر این ابتلائات بوده و هست که در جای خود در بحث های کلامی بیان شده است.

همیشه طاهر این ابتلائات، بسیار دلخراش و جان کاه است. از بین رفتن جان هزاران مرد و زن و کودک و مجروحیت و درد و رنج برای بسیاری از بازماندگان همراه با بی خانمانی و آوارگی آن هم در فصل سرد زمستان صحنه هایی را رقم می زند که دل هر انسانی را به سختی به درد آورده و اشک هر بیننده صاحب دلی را سرازیر می کند. اما در کنار این صحنه های جان سوز، تصاویر زیبایی از همدلی و هم یاری انسانهایی فرشته خو به چشم می خورد که بی هیچ چشم داشتی به یاری هم کیشان خود شتافته و به خوبی از این آزمون سخت که آزمون صبر برای حادثه دیدگان و آزمون ایثار و مساوات برای بازماندگان است سربلند بیرون آمده اند.

چه زیبا است این فرموده منسوب به پیام آور رحمت حضرت رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم که «مؤمنان در دوستی، عطاوت و مهرورزی نسبت به یکدیگر مانند يك پیکرند؛ که هرگاه عضوی از آن به درد آید، دیگر اعضا را بی خوابی و تب فرا می گیرد.»^[1] اگر از درد و رنج برادران مسلمان زلزله دیده در ترکیه و سوریه به درد نیایم و بی قرار نشویم به واقع نمی توانیم خود را جزئی از پیکره جامعه اسلامی بدانیم.

نکته بسیار مهم در این حوادث توجه به این امر است که سکه این ابتلائات، همیشه دو روی دارد. یک رویش ابتلاء و امتحان برای حادثه دیدگان است و روی دیگر این سکه، امتحان و ابتلاء برای سایر مسلمین است. هر چند طاهر دلخراش این بلاء برای آسیب دیدگان است اما باید توجه داشت که امتحان الهی تنها شامل آنان نشده است بلکه ابتلاء و آزمون مهم تر و سخت تر برای بازماندگان و ناظران است تا چگونه به وظیفه انسانی و اسلامی خویش در این اتفاق مهم عمل می کنند؟

هر چند دولت های اسلامی به حسب وظیفه خود باید به کمک مسلمانان سوریه و ترکیه بیش از پیش بشتابند اما این امر وظیفه مساوات و همدلی و کمک مومنانه را از عهده آحاد امت اسلامی بر نمی دارد. این آزمون بزرگ، آزمون مساوات و همدلی برای همه مسلمانان جهان است که باید همه مسلمانان آزاده در هر جای دنیا، هر چه در توان دارند در یاری این عزیزان آورده و با جان و مال خویش به یاری آنان بشتابند.

نکته پایانی این که تفکیک در یاری رسانی و کمک به آسیب دیدگان به بهانه های واهی به هیچ وجه جایز نبوده و هیچ وجه شرعی و مبنای اسلامی و حتی انسانی نداشته و بر خلاف آموزه های قرآن کریم و اسلام عزیز است. همه مسلمانان در هر جای دنیا جزء پیکره اسلام هستند و اگر برخی از کشورها تنها به یاری ترکیه شتافته و از یاری مردم مظلوم سوریه سرباز زنند، به حق به وظیفه اسلامی خویش عمل نکرده و در حق برادران و خواهران مسلمان خویش در کشور سوریه جفای آشکار کرده اند.

[11] . قال رسول الله ﷺ: مَثَلُ الْمُؤْمِنِينَ فِي تَوَادِّهِمْ وَ تَعَاطُفِهِمْ وَ تَرَاحُمِهِمْ مَثَلُ الْجَسَدِ؛ إِذَا اشْتَكَى مِنْهُ عُضْوٌ تَدَاعَى سَائِرُ الْجَسَدِ بِالسَّهَرِ وَ الْحُمَّى، (مسند ابن حنبل : ج6، ص379، حدیث 18408)